

**ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ ผู้มีหน้าที่เสียภาษี
ในเขตเทศบาลตำบลคูแก้ว อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี**

**Knowledge and understanding of land and building tax payment for
taxpayers in Ku Kaew Subdistrict Municipality, Ku Kaew District, Udon Thani
Province**

นฤมล รักภักดี

สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Narumon Rakphakdee

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ในเขตเทศบาลตำบลคูแก้ว อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี 1.) เพื่อประเมินระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลคูแก้ว กระบวนการในการ ชำระภาษี และผลกระทบจากการไม่ชำระภาษีตามกำหนดในเขตเทศบาลตำบลคูแก้ว อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี 2.) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ ที่มีผลต่อความรู้และการปฏิบัติตามการชำระภาษี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในเขตเทศบาลตำบลคูแก้ว จำนวน 374 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานโดยใช้ (t-test) ใช้สำหรับทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างด้าน สถานภาพส่วนบุคคลที่มีตัวแปรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้สำหรับทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างด้านสถานภาพส่วนบุคคลที่มีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

ผลการศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 66.00 มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.1 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 29.7 มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 22.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 คิดเป็นร้อยละ 52.40 และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.40 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ในเขตเทศบาลตำบลคูแก้ว อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี

ABSTRACT

This research aims to study the knowledge and understanding of land and building tax payment of taxpayers in Ku Kaew Subdistrict Municipality, Ku Kaew District, Udon Thani Province. 1.) To assess the level of knowledge and understanding of land and building tax payment of taxpayers in Ku Kaew Subdistrict Municipality, the process of tax payment, and the impact of non-payment of tax on time in Ku Kaew Subdistrict Municipality, Ku Kaew District, Udon Thani Province. 2.) To analyze the factors affecting knowledge and understanding of land and building tax payment. Study personal factors such as gender, age, education, income, and occupation that affect knowledge and compliance with tax payment classified by personal factors. A questionnaire was used as a tool to collect data from a population in Ku Kaew Subdistrict Municipality, totaling 374 people. The statistics used for data analysis were descriptive statistics by finding the frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics using (t-test) to test for comparison of differences in Personal status with variables divided into 2 groups and One-way ANOVA is used to test the comparison of differences in personal status with more than 2 groups of variables. The results of the study The personal factors of the sample group found that most were women, accounting for 66.00 percent, aged 31-40 years, accounting for 28.1 percent, having a high school/vocational certificate level, accounting for 29.7 percent, being employed, accounting for 22.5 percent, having an average monthly income of 10,000-15,000, accounting for 52.40 percent, and having resided in the area for more than 10 years, accounting for 86.40 percent at a significance level of 0.05

Keywords: Knowledge and understanding of land and building tax payments of taxpayers in Ku Kaew Subdistrict Municipality, Ku Kaew District, Udon Thani Province

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ส่งผลให้มีการถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ จากส่วนราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคมาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการบริการสาธารณะการบริหารงานบุคคล การเงิน การคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง ในการตัดสินใจดำเนินการ ตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

โดยการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นตนเอง พร้อมทั้งพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ พัฒนาคุณภาพชีวิต โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนเป็นหลัก (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560)

เทศบาลตำบลกู่แก้ว เป็นเทศบาลแห่งหนึ่งในอำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย มีพื้นที่ 52.80 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 33,000 ไร่ โดยประมาณ มีประชากรในเขตพื้นที่ประมาณ 5,625 คน การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว ในปี พ.ศ. 2567 มีการประกาศรายชื่อรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และบัญชีรายการห้องชุด แบบ ภ.ด.ส.1 จำนวน 743 รายการประเมิน (เทศบาลตำบลกู่แก้ว, 2567) การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว

ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว เพื่อวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจส่งผลต่อการรับรู้ในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว ที่จะส่งผลให้เทศบาลตำบลกู่แก้วจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว กระบวนการในการชำระภาษี และผลกระทบจากการไม่ชำระภาษีตามกำหนดในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ ที่มีผลต่อความรู้และการปฏิบัติตามการชำระภาษี

สมมติฐานงานวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้วแตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตทางด้านเนื้อหา: การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีหน้าที่เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี ในเรื่อง ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ขั้นตอนการชำระภาษี และการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ฐานภาษี อัตราภาษี การประเมินการจัดเก็บ การอุทธรณ์ภาษี และเบี้ยปรับเงินเพิ่มและโทษ เป็นต้น ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษาและกลุ่มเป้าหมาย: กลุ่มประชากรในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี ซึ่งอาจรวมถึงเจ้าของทรัพย์สิน ที่ดิน อาคาร

พาดิษยกิจ หรือกิจการที่ต้องชำระภาษีในพื้นที่ท้องถิ่นที่ จำนวน 5,625 ราย ขอบเขตด้านระยะเวลา: ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษา ในช่วงเดือน สิงหาคม 2567 ถึง ธันวาคม 2567 ขอบเขตด้านวิธีการวิจัย: ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการการใช้แบบสอบถาม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ความหมายของความรู้ความเข้าใจ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่าเป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่น จนเกิดเป็นความเข้าใจ และนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์การต่าง ๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

วิจารณ์ พานิช (2548, หน้า 5-6) ได้กล่าวว่า ความรู้ นั้นมีหลายประเภท คือ

1. ความรู้ คือสิ่งที่นำไปใช้แล้วไม่สึกหรอ หรือหมดไปแต่จะยิ่งงอกเงยและเพิ่มพูนมากขึ้น
2. ความรู้คือสารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ
3. ความรู้เกิดขึ้น ณ จุดที่ต้องการใช้ความรู้

4. ความรู้เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดขึ้นโดยความต้องการซึ่งในยุคแรก ๆ ของการพัฒนาศาสตร์ด้านการจัดการความรู้ มองว่าความรู้มาจากการจัดระบบ และตีความสารสนเทศ (Information) ตามบริบท ซึ่งสารสนเทศก็ได้มาจากการประมวลข้อมูล (Data) ดังนั้น ความรู้จะไม่มีประโยชน์เลย ถ้าไม่นำไปสู่การกระทำหรือการตัดสินใจ สรุปได้ว่าความรู้ คือ ข้อมูลและสารสนเทศที่ผสมผสานกับประสบการณ์ความรู้ในบริบทการแปลความหมาย การแสดงความคิดเห็น โดยเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสูงที่พร้อมจะนำไปประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ หรือใช้ในการทำงาน

แสงจันทร์ โสภากาล (2550, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของความรู้ความเข้าใจว่า หมายถึง การรับรู้ในสิ่งที่ได้รับมาจากการศึกษาและสิ่งแวดล้อมในสังคม เมื่อมีแหล่งให้ความรู้แหล่งข่าวการรับรู้และเข้าใจเหมือนกันหรือแตกต่างกัน การจัดความรู้ความเข้าใจขึ้นอยู่กับบุคคลและแหล่งความรู้ที่ได้รับ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ความเข้าใจคือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับการจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ

Bloom (1971) กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจ คือ ความสามารถในการจำเรื่องราวทฤษฎี และประสบการณ์ต่าง ๆ ได้โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็นความรู้เฉพาะสิ่ง ความรู้ในเรื่องระเบียบการและความรู้เรื่องสากล เป็นต้น ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความสามารถและทักษะในการ จับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ สามารถที่จะเปรียบเทียบและย่อแต่เฉพาะจุดสำคัญได้และสามารถที่จะคาดคะเนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นได้จากการกระทำหรือการประเมินค่าได้

ประเภทของความรู้

กรณีศึกษา จิมะวงษ์ (2552) ประเภทของความรู้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. ความรู้ที่อยู่ในตัวคน/ความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์อักษรได้ง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์
2. ความรู้ที่อยู่ในรูปแบบสื่อหรือเอกสาร/ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งจะเรียกว่าความรู้แบบรูปธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิภาวี ศรีรินทร์ (2566) ได้ศึกษา เรื่องความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นของผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่รัฐที่มีต่อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้เสียภาษีที่มีต่อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากไม่ได้รับข้อมูลกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 รวมทั้งขั้นตอน และสิทธิประโยชน์ในการชำระภาษี และการจัดอบรมจากภาครัฐเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายภาษีให้กับประชาชนในพื้นที่ และการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ของผู้เสียภาษีที่มีต่อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้เสียภาษีที่มีต่อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภาภรณ์ ตะวันไกลรุ่ง (2562) ได้ศึกษา เรื่องสถานการณ์ด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนอันมีผล ต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก โดยได้ศึกษา พบว่า ประชาชนในพื้นที่ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยประเด็นที่ไม่มีความรู้มากที่สุด คือ มีความรู้ความเข้าใจในด้านวิธีคำนวณภาษีของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีต่อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดอบรมจากภาครัฐเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้กับประชาชนในพื้นที่ ยังไม่เพียงพอ และพนักงานมีความเต็มใจดูแลประชาชนมีความซื่อสัตย์ต่อการ ปฏิบัติงาน มีความเสมอภาค ยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเร่งรัดเรียกร้อง อุทธรณ์ และปรับต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าประชาชนยังไม่ทราบหรือไม่เข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิคัดค้านกรณี ผู้เสียภาษีได้รับหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างย้อนหลัง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว อำเภอภูแก้ว จังหวัดอุดรธานี โดยการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสถิติจำนวนประชากร ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม 2567 จำนวน 5,625 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยสูตรการคำนวณของ (Taro Yamane, 1973) ด้วยความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

ในขณะที่ n = กลุ่มตัวอย่าง N = จำนวนประชากร e = ความคลาดเคลื่อน

แทนค่าในสูตร
$$n = \frac{5,625}{1+5,625(0.05)^2} \quad n = 374$$

จากการคำนวณจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 374 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยกลุ่มเป้าหมายจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว อำเภอภูแก้ว จังหวัดอุดรธานี โดยคัดเลือกจากผู้ที่มาชำระภาษีครอบคลุมทั้ง 2 ประเภทภาษี ได้แก่ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่เตรียมไว้นำไปเก็บข้อมูลกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีในกลุ่มเป้าหมายต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้า จากตำรา เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาในการอยู่อาศัยในพื้นที่

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
6. ระยะเวลาในการอยู่อาศัยในพื้นที่

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษี ในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว อำเภอภูแก้ว จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านผู้มีหน้าที่เสียภาษี ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ ด้านฐานภาษี (มูลค่าทั้งหมดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง) ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ ด้านอัตราภาษี ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ ด้านการประเมินการจัดเก็บ ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ ด้านการอุทธรณ์ภาษี ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ และด้านเบี้ยปรับ เงินเพิ่มและโทษ ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ

ข้อมูลการรับรู้ เป็นแบบสอบถามคำถามปลายปิด (Close-Ended Response Question) ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale method) โดยระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ลักษณะคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ (Five Point Scale) ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง รับรู้มากที่สุด ระดับคะแนน 4 หมายถึง รับรู้มาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง รับรู้ปานกลาง ระดับคะแนน 2 หมายถึง รับรู้น้อย
ระดับคะแนน 1 หมายถึง รับรู้น้อยที่สุด

จากนั้นนำผลรวมของคะแนนในการวัดระดับของความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มาหาค่าเฉลี่ยโดยกำหนดอันตรภาคชั้น หรือความกว้างของชั้นคะแนนแต่ละชั้นได้ดังนี้
ความกว้างของอันตรภาคชั้น = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{คะแนนสูงสุด}}$

$$= \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ดังนั้น ความกว้างของชั้นคะแนนแต่ละชั้นจึงเท่ากับ 0.8 แล้วนำมาจัดระดับค่าเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยในระดับ 4.21 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด ค่าเฉลี่ยในระดับ 3.41 – 4.20 หมายถึง มาก
ค่าเฉลี่ยในระดับ 2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง ค่าเฉลี่ยในระดับ 1.81 – 2.60 หมายถึง น้อย
ค่าเฉลี่ยในระดับ 1.01 – 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทางคอมพิวเตอร์และแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาการค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาการค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้ t-test ใช้สำหรับทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างด้าน สถานภาพส่วนบุคคลที่มีตัวแปรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้สำหรับทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างด้านสถานภาพส่วนบุคคลที่มีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ คือ ประชาชนและผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบล กู่แก้ว จากทั้งหมด 5,625 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 374 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแจกแจงตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เสียภาษี

ผลการศึกษาจากปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลกู่แก้วและผู้เสียภาษี ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 374 คน เป็น จำนวน 374 คน คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0

ปัจจัยด้านอายุ ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 รองลงมาเป็น น้อยกว่าหรือเท่ากับ อายุ 51 – 60 ปี 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 และน้อยที่สุดมีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และน้อยที่สุดระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ปัจจัยด้านอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาเป็น เกษตรกร จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และน้อยที่สุดเป็นรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท จำนวน 196 คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และน้อยที่สุดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

ปัจจัยด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 10 ปี จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมาอาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่เกิน 6 – 10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และน้อยที่สุดอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ ในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้ว อำเภอ กู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรในเขตเทศบาลตำบลกู่แก้วแตกต่างกันจะมี ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีแตกต่างกัน โดยมีสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : เพศที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีแตกต่างกัน

H_1 : เพศที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่แตกต่างกัน

- แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ ในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกุแก้ว อำเภอกุแก้ว จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้โดยรวมของระดับความรู้ความเข้าใจ ในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกุแก้ว อำเภอกุแก้ว จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่า t (t -test) พบว่า ค่า t เท่ากับ .810 และค่า Sig เท่ากับ .418 โดยภาพรวมประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุแก้วที่มีเพศต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

1.ด้านผู้มีหน้าที่เสียภาษี ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุแก้วที่มีเพศต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .952 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.ด้านฐานภาษี ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุแก้วที่มีเพศต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .194 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.ด้านอัตราภาษี ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุแก้วที่มีเพศต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .763 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.ด้านการประเมินการจัดเก็บ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุแก้วที่มีเพศต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .375 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.ด้านการอุทธรณ์ภาษี ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุแก้วที่มีเพศต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .739 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.ด้านเบี้ยปรับ เงินเพิ่มและโทษ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุแก้วที่มีเพศต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .739 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.2 ระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีแตกต่างกัน โดยมีสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีแตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่แตกต่างกัน

- แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ ในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว อำเภอกุ้แก้ว จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ

ผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ ในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว อำเภอกุ้แก้ว จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติทดสอบด้วยค่า เอฟ (F-test) พบว่า ค่า F เท่ากับ 1.548 และค่า Sig เท่ากับ .188 ในภาพรวมประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ด้าน และมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ด้านผู้มีหน้าที่เสียภาษี ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .018 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านฐานภาษี ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .739 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านอัตราภาษี ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .496 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านการประเมินการจัดเก็บ ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .062 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ด้านการอุทธรณ์ภาษี ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .124 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ด้านเบี้ยปรับ เงินเพิ่มและโทษ ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .668 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการศึกษา เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว อำเภอกุ้แก้ว จังหวัดอุดรธานี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

เพื่อประเมินระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากไม่ได้รับข้อมูลกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 รวมทั้งขั้นตอน และสิทธิประโยชน์ในการชำระภาษี และการจัดอบรมจากภาครัฐเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายภาษีให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ ตะวันไกล่รุ่ง (2562) พบว่า ประชาชนในพื้นที่ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยประเด็นที่ไม่มีความรู้มากที่สุด คือ มีความรู้ความเข้าใจในด้านวิธีคำนวณภาษีของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีต่อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดอบรมจากภาครัฐเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้กับประชาชนในพื้นที่ ยังไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว อำเภอกุ้แก้ว จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปประเด็นสำคัญที่เป็นข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

ระดับความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้วมีความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามข้อมูลกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 รวมทั้งขั้นตอน และสิทธิประโยชน์ในการชำระภาษี การจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และการจัดเก็บภาษีของ อปท. ในช่วงสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด 19 (ปี พ.ศ. 2563-2564) ได้มีพระราชกฤษฎีกา ลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2563 ให้ลดภาษีในอัตราร้อยละห้าสิบของจำนวนภาษีที่จะต้องเสียสำหรับที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง และทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุ้แก้วเข้าใจแนวทางการชำระภาษีเนื่องจากมีนโยบายลดภาษี 90 % และชำระ 10 % และในปี 2566 อปท.เพิ่มราคาประเมิน แต่ลดภาษีลง 15 % จากยอดประเมิน และในปี 2567 อปท. เริ่มเก็บเต็มจำนวนราคาประเมิน จึงทำให้ประชาชนเกิดข้อสงสัยในการจัดเก็บว่าราคาไม่เท่าเดิมและได้จ่ายเพิ่มขึ้น

ข้อจำกัดในการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้อยู่ที่การเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลกุ้แก้ว ซึ่งประชากรในเขตบางคนไม่มีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหรือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินเป็นของเจ้าของ

การใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนจำกัดอาจส่งผลกระทบต่อความแม่นยำของการสรุปผลไปยังประชากรในการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตเทศบาลตำบลภูแก้ว อำเภอภูแก้ว จังหวัดอุดรธานี ของประชากรทั้งหมด ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรกำหนดขอบเขตการวิจัยแบบเฉพาะเจาะจงกลุ่มผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินและศึกษาแนวทางการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างการจัดเก็บห้วงระยะเวลาจัดเก็บภาษีในเขตเทศบาลตำบลภูแก้ว เพื่อนำมาปรับปรุงเพิ่มเติมประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรณีศ จิมะวงษ์. (2552). ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับกฤษฎีกาเล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, 6 เมษายน 2560, หน้า 1-89
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). การจัดการความรู้กับการบริหารราชการไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วิภาวี ศรีรินทร์. (2566). ความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นของผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่รัฐที่มีต่อภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในจังหวัดเชียงใหม่, สาขาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- สุภาภรณ์ ตะวันไกรรุ่ง. (2562). สถานการณ์ด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนอันมีผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แสงจันทร์ ไสวากาล. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Bloom, B. S. (1971). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*. New York: McGraw-Hill.